

UKA2017/15

Michael Rosing

Naalackersuisut siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataa

(Naalackersuisut Siulittaasuata)

Assut soqutigalugu Naalackersuisut siulittaasuata oqalugiaataa tusarnaarpara atuarlugulu. Naliginnaasumik oqaatigissavara oqalugiaat pitsaasunik arlalinnik imaqarmat aamma arlalinnik imaqarpoq uanga isumaqatiginngisannik.

Nuannaarutigaa Naalackersuisut siulittaasuata avatangiisit pingaartimmagit. Nuannaarutigaa eqqagassat, imikoq nukissiuutillu ataavartut eqqartorneqarmata.

Aamma nuannaarutigaa Naalackersuisut siulittaasuata paasinnimmat pinngortitat inuunerat peqassutsinit assigiinngitsunit pisisinnaasatsinnut killiliisarmat. Minnerunngitsumik appat qalerallillu. Neriuppunga Naalackersuisut akisussaassuseqarlutik kinguaassatta appanik qalerallinnillu pissaqartariaqarnerannik kusanagisumik oqalunnertik piviusunngortikkumaaraat.

Tassunga atatillugu tikkuarusuppara uumasunik peqassuseq aallaavigalugu akileraartitsisarneq kiisalu innuttaasunik akileraartitsisarneq assigiissuteqarmata. Tigusivallaaraanni akileraarusigassatut kissaatigisat peqassutsit millisinnegassapput. Ileqqoreqqajaaneqarpoq eqqarsaatigineqaaqqaartarnera kikkut akiliinerusinnaanersut eqqarsaatigeqqaarnagu sumi siuariartortitsinerusinnaanersugut.

Isumaqataalluinnarpunga oqartoqarmat Kalaallit Nunaata siunissami sanarfinissaanut tunngavissat pingaarnersaat tassaasoq ilinniartitaaneq. Aamma isumaqataavunga ilinniartitaaneq eqqarsaatigalugu anguniagaammat inuusuttut meeqqat atuarfiannit 2015-imi anisimasut 70 procentii 35-nik ukioqalertinnatik inuussutissarsiutaasinnaasumik ilinniagaqalersimassasut. Aamma isumaqataavunga tassunga atatillugu digitaliseeriinissaq sakkuni pingaartuummat.

Isumaqatigivallaanngisarali tassaasinnaavoq oqaatigineqartut tunngavigalugit eqqarsaatigineqartut. Tusaasinnaavara takorloorneqartoq atuarfimmi inuiaqatigiinnilu naammattumik digitaliseriigaanni taava suna tamarmi ajunngitsumik ingerlalerumaartoq. Tusaasinnaavara eqqarsartoqartoq annernik timmisartunut sulusalinnut mittarfinnik peqalerutta takornariat isummaminnik

takussuutilerumaartut aamma naammattunik pisariaqartitatsinnik iluanaaruteqartalerumaartugut naalagaaffinngorniarluta takorluukkatta piviusunngortinnissaanut.

Eqqaamasassarpulli tassaavoq atuartut ataasiakkaat taakuummata digitalimik atuartitsinermik atuisinnaalersussat. Innuttaasut ataasiakkaat inuiaqatigiinnut pilliuteqarnerusinnaasussaapput. Aamma suliffeeraq takorluugaqartussaq annerulernissaminut atasinnaasumik. Apeqqutaasorli tassaavoq: Taamaaliorinnaappat?

Atuartorpassuaqarpoq inuunerminni ima atungaqartunik allaat nukissaqaratik tamakkiisumik atuaqataanissaminut. Ataqtatigiissumik inunnik isumaginninneq aallunneqalinngippat iluaqutissarpasuit elektroniskiusut kinguneqangaarnaviangillat.

Inuppassuit pisortat ikiorsiissutaannik pisartagaqartut imaluunniit akissarsiakillutik sulisartut sulinerusinnaagaluarput imaluunniit suliinnarlutik. Kisianni taakkunnga akilersinnaava imaluunniit immikkut isertitat tapiissutinut pisinnaajunnaangaannut tuinnassappat. Akileraartarnermik tungiuinermillu iluarsartuussinissaq sivisuumik eqqartorsimasarput imaalitsiaannaq pisussaarpasinngilaq.

Inuussutissarsiortorpassuit aalaakkaasunik sinaakktissanik ujaasipput. Siullermik paaserusuppaat suliffiutertik ingerlallualerpat aallarnisaanerminni sulerulunnerminni iluanaarutitik tigummiinnarsinnaanerlugit. Tamaattoqarsinnaanerpami?

Imaangilaq akerlilersoringa aalisarnermi pisassiissutinik piginnittut ikittuinnarnit pigineqalersimasut. Aamma akerlilersunngilara tamanna nunamut pitsaanerpaamik iluanaaruteqartitsinngitsoq. Kisianni Naalakkersuisut ajornartorsiut iluarsiniarlugu periuseriniagaat isumaqatiginngilluinnarapara. Pisassiissutinik agguasseqqinnissamut siunnersuutaasoq inuiaqatigiinnut akisoorujussuunngortussaavoq. Imaangilaq piffissaq sivikinnerusoq isigalugu isertitassanik annaasaqassagatta. Aamma imaangilaq piffissaq akunnattumik sivisussusilik eqqarsaatigalugu aalisarnerup pitsaannginnerunissaa naatsorsuutigisariaqassagatsigu.

Taamaaliornitsigulli aallarnisaasartunut tamanut aamma aningaasaliisartunut avataaneersunut tamanut takutissavarput Kalaallit Nunaanni niuernerme sinaakktissat tunngaviusut politikikkut isummeriataarneq tunngavigiinnarlugu allanngortinneqarsinnaasut. Taava kikkut Kalaallit Nunaanni annertuumik aningaasaleerusussuseqassappat?

Naalackersuisut siulittaasuata oqalugiaammini aamma naalagaaffinngornissamut sulineq eqqaavaa. Oqarmat nuna malinnaasinnaanngorlugu suliaq ingerlanneqarumaartoq isumalluaammerpunga. Tamannami assorsuussutigisinnaanngilarput. Aamma isumaqatigaara oqarmat attalluarneqarnerusinnaasumik aningaasarsiulertariaqartugut naalagaaffinngornissaq piviusunngortinnagu. Kisianni anguniakkamut isumaqataanngilanga. Ullormi manna tikillugu arlaannaataluunniit oqaluttuussinnaanikuunngilaanga sooq naalagaaffinngornissaq taama pingaartinneqartiginersoq.

Kikkut tamarmik kiffaanngissuseqarnissaq eqqartorpaat. Uanga kiffaanngissuseqarnissaq pingaarteqaara, kisianni kiffaanngissutsimik oqaraangama pisarpara nammineq kissaatigisaq tunngaivgalugu inuusinnaanissaq. Naalagaaffittut takorlooruminaatsumik kiffaanngissuseqarluninnarnissaq akerlerinngilara. Kisianni tamanna inuttut kiffaanngissuseqarluni inuunissamut aporfiussanngilaq.

Nunanut tamakkiisumik kiffaanngissuseqalernavianngilagut qaqugorsuarmut. Nunarsuup sinnerani nunaqanngilaq killeqanngitsumik kiffaanngissuseqarluni ingerlasumik. Unammisorpassuit akornanni toorniinnannguujuartussaavugut. Taamaattumik naalagaaffeqatigiinnut ilaagutta pitsaanerusumik inissisimasussaavugut.

Pilersaarusiamik tunngaveqarnerup aamma aningaasarsiornikkut isummersornerit saniatigut, naalagaaffeqatigiit sinnerinut oqaluttuarisaanikkut taamatullu ilaqutariissutsikkut aaqatigiinnerit pilliutigerusunngilakka takorloorneqarsinnaanngitsumik kiffaanngissuseqalerusunneq piinnarlugu.

Qujanaq tusarnaarassinnga.